

Obsah

Seznam používaných zkratk	9
Úvod	10
1. Právní úprava pomůcek	11
1.1. Co to vůbec pomůcky jsou?	11
1.2. Co může být pomůckami?	11
1.3. Pravidla pro použití pomůcek	13
1.3.1. Kdy je možno použít pomůcek?	13
1.3.2. Výzva před použitím pomůcek	15
1.3.3. Dodatečné daňové příznání v případě doměření daně podle pomůcek.	18
1.4. Povinnosti správce daně.	18
1.4.1. Co prokazuje správce daně?	18
1.4.2. Problémy s doručováním	18
1.4.3. Zpochybnění účetnictví	24
1.4.4. Kvalita použitých pomůcek	25
1.5. Jak zjistit, jaké pomůcky správce daně použil?	29
1.6. Obrana proti použití pomůcek v linii finančních orgánů	34
1.6.1. Řádný opravný prostředek - odvolání	34
1.6.2. Mimořádné opravné prostředky	39
1.7. Soudní řízení	40
1.7.1. Řízení u krajských soudů	40
1.7.2. Správná kombinace opravných prostředků u finančních orgánů se žalobou u krajského soudu.	45
1.7.3. Odvolání proti rozhodnutí soudu	46
1.7.4. Ústavní stížnost.	46
1.8. Možné strategie daňového subjektu v rámci opravných prostředků.	48
1.9. Shrnutí nejproblematičtějších míst stanovení daně podle pomůcek s možnostmi dalšího vývoje	49
2. Konkrétní případy ve světle soudních řízení	51
2.1. Osobní vklad podnikatele a prokázání původu peněz	51
2.1.1. Vklady do podnikání čerpané z rodinného jmění	52
(Z rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích čj. 10 Ca 417/99-31 ze dne 1. 2. 1999)	

2.1.2.	Vložení prostředků do podnikání z bezpodílového vlastnictví.	55
	(Z rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích čj. 10 Ca 326/98-31)	
2.1.3.	Vložení prostředků z úspor získaných před zahájením podnikání.	57
	(Z rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích čj. 10 Ca 46/2000 ze dne 20. 4. 2000)	
2.1.4.	Právo správce daně vyžadovat prokázání původu peněz . . .	58
	(Z rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích čj. 10 Ca 47/2000-18 ze dne 17. 5. 2000)	
2.1.5.	Prokázání zdanění vložených peněžních prostředků a nevyšlechnutí navrhovaných svědků	60
	(Z rozsudku Krajského soudu v Plzni čj. 30 Ca 31/99 ze dne 6. 9. 2001)	
2.2.	Chybějící doklady	64
2.2.1.	Doklady, které byly předány správcí daně, a nemožnost jejich použití v procesu dokazování.	65
	(Z rozsudku Krajského soudu v Brně čj. 30 Ca 160/97-24 ze dne 17. 11. 1999)	
2.2.2.	Účetní doklady spálené při požáru automobilu.	66
	(Z rozsudku Krajského soudu v Brně čj. 29 Ca 221/97 ze dne 14. 9. 1998)	
2.2.3.	Účetní doklady zabavené policií	67
	(Z rozsudku Městského soudu v Praze čj. 38 Ca 183/98-46 ze dne 20. 4. 1999)	
2.2.4.	Odcizené doklady a rekonstrukce účetnictví	68
	(Z rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem čj. 16 Ca 558/94 ze dne 8. 12. 1994)	
2.2.5.	Odcizené doklady, stanovení okamžiku, do kdy je možno doplnit odvolání	69
	(Z rozsudku Městského soudu v Praze čj. 38 Ca 316/98-35 ze dne 8. 6. 1999)	
2.2.6.	Prodej podniku a povinnost prodávajícího uschovat si doklady za dobu, kdy podnik provozoval	70
	(Z rozsudku Krajského soudu v Brně čj. 29 Ca 350/98-33 ze dne 7. 12. 1999)	
2.3.	Výzvy správce daně při stanovení daně podle pomůcek.	72
2.3.1.	Neurčitost výzvy	72
	(Z rozsudku Krajského soudu v Plzni čj. 30 Ca 244/96 ze dne 11. 2. 1999)	

2.3.2.	Výzva správce daně a podmínky pro stanovení daně podle pomůcek (nesrovnalosti mezi nakoupeným a prodaným množstvím vína)	75
	(Z rozsudku Krajského soudu v Brně čj. 30 Ca 242/94-25, 30 Ca 237/94-33 ze dne 10. 10. 1995)	
2.3.3.	Vystavení platebního výměru na základě pomůcek před uplynutím lhůty daně výzvou pro odstranění pochybností ..	77
	(Z rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích čj. 10 Ca 20/95-14-19 ze dne 15. 4. 1995)	
2.3.4.	Prokázání, že daňový subjekt nevyhověl výzvě správce daně	78
	(Z rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové čj. 30 Ca 154/97-31 ze dne 29. 5. 1998)	
2.3.5.	Neuposlechnutí výzvy k podání daňového přiznání, nutnost odůvodnění platebního výměru při stanovení daně podle pomůcek	81
	(Z rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové čj. 31 Ca 149/98-19 ze dne 30. 4. 1999)	
2.3.6.	Neuposlechnutí výzvy k podání daňového přiznání, náležitosti rozhodnutí	83
	(Z rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem čj. 15 Ca 274/99-16 ze dne 2. 11. 1999)	
2.3.7.	Výzva správce daně k odstranění pochybností o daňovém přiznání a lhůty k reagování daňového subjektu	87
	(Z rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích čj. 10 Ca 213/98 ze dne 7. 9. 1998)	
2.4.	Průkaznost účetnictví	89
2.4.1.	Nesprávné číslování dokladů, zdvojené dodací listy	89
	(Z rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem čj. 16 Ca 199/96 ze dne 3. 3. 1997)	
2.4.2.	Neúplné účtování, chybějící hlavní kniha	90
	(Z rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové čj. 19 Ca 553/94-18 ze dne 27. 9. 1995)	
2.4.3.	Provádění oprav v účetnictví v průběhu daňové kontroly	91
	(Z rozsudku Krajského soudu v Ostravě čj. 22 Ca 65/94 ze dne 8. 9. 1994)	
2.4.4.	Svědecká výpověď zpochybnující údaje uvedené v účetnictví, dodatečná změna svědecké výpovědi po vydání rozhodnutí, přezkoumání výše pomůcek	92
	(Z rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové čj. 30 Ca 8/98-39, 30 Ca 9/98-28, 30 Ca 10/98-34 ze dne 1. 12. 1998)	

2.4.5.	Evidence tržeb, kniha jízd, neprovedení inventarizace, výše pomůcek	94
	(Z rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích čj. 10 Ca 422/96-35 ze dne 10. 12. 1997)	
2.4.6.	Kniha jízd, prokázání jízd uskutečněných pro podnikatelskou potřebu	97
	(Z rozsudku Městského soudu v Praze čj. 28 Ca 349-98-29 ze dne 24. 9. 1999)	
2.5.	Příjmy nevykázané v účetnictví	102
2.5.1.	Neprokázání výše příjmů, zohlednění nálezu kontroly daně z příjmů ze závislé činnosti při stanovení daně z příjmů fyzických osob	102
	(Z rozsudku Městského soudu v Praze čj. 28 Ca 365/99-38, 28 Ca 363/99-37, 28 Ca 366/99-39, 28 Ca 364/99-33 ze dne 20. 4. 2001 a usnesení Ústavního soudu čj. III. ÚS 505/01 ze dne 1. 11. 2001)	
2.5.2.	Zatajené příjmy, platební výměr vystavený ještě před projednáním zprávy o kontrole	105
	(Z rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem čj. 16 Ca 666/95-22 ze dne 29. 10. 1996)	
2.5.3.	Příjmy nevykázané v účetnictví, nemožnost stanovit daň podle pomůcek pouze částečně	108
	(Z rozsudku Městského soudu v Praze čj. 38 Ca 224/98-34 ze dne 18. 2. 1999)	
2.6.	Doklady vystavené neexistujícími osobami a stanovení daně z přidané hodnoty podle pomůcek	110
	(Z rozsudku Krajského soudu v Brně čj. 29 Ca 393/94-68 ze dne 27. 5. 1997)	
2.7.	Manka a škody ve výrobním procesu	111
	(Z rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem čj. 15 Ca 273/97-15 ze dne 19. 8. 1997)	
2.8.	Prokázání uskutečňování podnikatelské činnosti	112
	(Z rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové čj. 19 Ca 447/95 ze dne 29. 3. 1996)	
2.9.	Postup odvolacího orgánu při stanovení daně podle pomůcek	113
2.9.1.	Rozsah odstraňování vad odvolacím orgánem a dvouinstančnost řízení	114
	(Z rozsudku Krajského soudu v Ostravě čj. 22 Ca 301/99-26 ze dne 19. 5. 2000)	

2.9.2.	Možnost odvolání proti dani stanovené podle pomůcek zamítnout a zároveň napadené rozhodnutí změnit	119
	(Z rozsudku Krajského soudu v Plzni čj. 30 Ca 320/96 ze dne 4. 2. 1999)	
2.10.	Rozsah přezkumné činnosti soudu v případech pomůcek	122
2.10.1.	Marže v pohostinství stanovená podle pomůcek a přezkoumání její výše odvolacím orgánem a soudem	122
	(Z rozsudku Krajského soudu v Plzni čj. 37 Ca 179/ 98 ze dne 21. 3. 2000)	
2.10.2.	Nepřezkoumatelnost rozhodnutí, stanovení výše marže v pohostinství, nejasnost, zda daň byla stanovena dokazováním či na základě pomůcek	123
	(Z rozsudku Krajského soudu v Ostravě čj. 22 Ca 3/97-24 ze dne 15. 1. 1998)	
2.10.3.	Hodnocení důkazů správcem daně a soudem, vyjádření daňového poplatníka ke kontrole, smlouva o řízení firmy, mandátní smlouva a daňové uznatelný výdaj	126
	(Z rozsudku Krajského soudu v Ostravě čj. 22 Ca 367/97-32 ze dne 27. 3. 1998)	
2.11.	Odůvodnění použití pomůcek	132
2.11.1.	Nedostatečná konkretizace důvodů pro použití pomůcek	132
	(Z rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové čj. 31 Ca 121/97-36 ze dne 29. 5. 1998)	
2.11.2.	Skutečný obsah právního úkonu zastřený stavem formálně právním, prokazování, že zdanitelné plnění nebylo uskutečněno	134
	(Z rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové čj. 30 Ca 198/98-19, 30 Ca 199/98-15, 30 Ca 200/98-15 ze dne 20. 5. 1999)	
2.11.3.	Nedostatečné odůvodnění v rozhodnutí o odvolání proti vyměření daně podle pomůcek	137
	(Z rozsudku Krajského soudu v Plzni čj. 30 Ca 125/98-18 ze dne 28. 4. 2000)	
2.12.	Nárok na odpočet DPH a daň stanovená podle pomůcek	140
	(Z rozsudku Krajského soudu v Brně čj. 30 Ca 372/94-21 ze dne 9. 9. 1994)	
2.13.	Přednost použití pomůcek před sjednáním daně	141
	(Z rozsudku Krajského soudu v Plzni čj. 37 Ca 179/98 ze dne 21. 3. 2000)	

3. Pomůcky u Ústavního soudu	144
3.1. Návrh na zrušení části ustanovení § 31 odst. 9 ZSDP v části vyjádřené slovy „nebo k jejichž průkazu byl správcem daně v průběhu daňového řízení vyzván“	145
(Z nálezu Ústavního soudu čj. Pl. ÚS 38/95 ze dne 24. 4. 1996)	
3.2. Povinnost přihlédnout při stanovení daně podle pomůcek i k okolnostem svědčícím ve prospěch daňového subjektu, právo nahlížet do pomůcek, návrh na zrušení první věty ust. § 23 odst. 2, alternativně jen slova „pomůcek“, a prvních tří vět ust. § 50 odst. 5 ZSDP	148
(Z nálezu Ústavního soudu čj. IV. ÚS 179/01 ze dne 31. 8. 2001)	
3.3. Poznámky pod čarou jako součást zákona	153
(Z nálezu Ústavního soudu čj. IV. ÚS 174/2000 ze dne 12. 9. 2000)	
3.4. Spojení více odvolání do jednoho rozhodnutí	155
(Z nálezu Ústavního soudu čj. II. ÚS 246/99 ze dne 13. 12. 1999)	
3.5. Zamítnutí žádosti o přezkoumání daňových rozhodnutí a přezkoumání tohoto zamítnutí soudem	159
(Z nálezu Ústavního soudu čj. II. ÚS 271/96 ze dne 12. 11. 1997)	
3.6. Zamítnutí žádosti o přezkoumání daňových rozhodnutí a zastavení řízení soudem	162
(Z nálezu Ústavního soudu čj. II. ÚS 94/96 ze dne 1. 10. 1997)	
3.7. Odůvodnění rozsudku s použitím argumentace doručené až po jeho vyhlášení	165
(Z nálezu Ústavního soudu čj. III. ÚS 334/2000 ze dne 9. 11. 2000)	
3.8. Odůvodnění rozsudku s použitím argumentace doručené až po jeho vyhlášení	167
(Z nálezu Ústavního soudu čj. II. ÚS 334/2000 ze dne 11. 4. 2001)	
3.9. Pomůcky a Listina základních práv a svobod, prodej podniku, povinnost správce daně přihlédnout ke skutečnostem hovořícím ve prospěch daňového subjektu	168
(Z usnesení Ústavního soudu čj. II. US 101/2000 ze dne 16. 8. 2000)	
3.10. Nemožnost přehodnocení důkazů Ústavním soudem, návrh na zrušení § 50 odst. 5 ZSDP	174
(Z usnesení Ústavního soudu čj. I. US 285/96 ze dne 28. 5. 1997)	
Literatura	178